

4. Relatie Betrokkene 1 en Betrokkene 2 (vraag a)

4.1. Aanwijzingen voor bestaan relatie

In de publicatie van 16 mei 2018 in de NRC over het OM wordt gemeld dat binnen de top van het Openbaar Ministerie de onderlinge verhoudingen ernstig verstoord zijn geraakt als gevolg van een intieme relatie tussen twee hoofdofficieren van justitie (Betrokkene 1 en Betrokkene 2), die jarenlang verzwegen zou zijn. Die relatie zou al hebben bestaan in de periode dat Betrokkene 1 lid was van het College van Procureurs-Generaal. Toen was er sprake van een hiërarchische ondergeschiktheid van Betrokkene 2 ten opzichte van Betrokkene 1. In aansluiting daarop luidt de eerste onderzoeksvraag: waren er in de periode vanaf 2010 tot 2016 relevante feiten, omstandigheden en aanwijzingen die duiden op het bestaan van een relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2?

De Commissie heeft de eerste onderzoeksvraag aldus opgevat dat het onderzoek naar het bestaan van een relatie niet is gericht op het achterhalen van de werkelijke inhoud van de relatie, dat is inderdaad privé. Het onderzoek heeft betrekking op de vraag of er sprake was van een onderlinge verstandhouding die gemeld had behoren te worden, omdat deze verder ging dan binnen professionele verhoudingen gebruikelijk is en het risico op of de schijn van onzuivere elementen in besluitvorming kon doen ontstaan. Van een relatie in hier bedoelde zin kan worden gesproken, als er sprake is van gedragingen die in de omgeving de gedachte oproepen en redelijkerwijs kunnen oproepen dat er een affectieve, zo men wil liefdesrelatie bestaat.

Daarbij heeft de Commissie in het onderzoek betrokken de vraag of er aanwijzingen zijn dat deze relatie tot (schijn van) belangenverstremeling of onterechte bevoordeling heeft geleid. In het bijzonder is daarbij aandacht besteed aan de benoeming in 2011 van Betrokkene 2 tot hoofdofficier van justitie bij het Functioneel Parket (FP) en aan de deelname van Betrokkene 1 en Betrokkene 2 aan het IAP-congres in Bangkok eind oktober 2012.

De lezing van Betrokkenen 1 en 2

In de gesprekken met de Commissie heeft Betrokkene 1 over deze relatie het volgende verklaard. Hij heeft Betrokkene 2 leren kennen in 2010 toen hij als PG het Functioneel Parket (FP) in zijn portefeuille had en zij plaatsvervangend hoofdofficier was van het FP. In 2011 kregen zij intensief zakelijk contact toen zij hoofdofficier was van het FP, waaruit in de loop van 2012 tussen hen een vriendschap ontstond. In de loop van 2013 realiseerde hij zich dat hij andere gevoelens ten aanzien van haar kreeg en verliefd op haar werd. Dat heeft hij de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal, verder aangeduid als [Voorzitter], in het voorjaar van 2014 verteld en om die reden heeft

hij toen gevraagd om ontslag als PG en benoeming tot hoofdofficier. Sinds het najaar van 2015 bestaat er een echte partnerrelatie tussen hen. Dat laatste heeft hij in april 2016 verteld aan [Voorzitter] tijdens het eerste gesprek dat hij met hem voerde na diens terugkeer na een periode van ziekte.

Betrokkene 2 heeft tegenover de Commissie verklaard dat zij Betrokkene 1 in 2010 leerde kennen toen zij plaatsvervangend hoofdofficier was bij het FP en hij als PG het FP in zijn portefeuille had. Vanaf het moment dat zij hoofdofficier van het FP was (juni 2011), had zij veelvuldig zakelijk contact met hem. Vanuit dit contact kregen zij in het eerste halfjaar van 2013 een vriendschapsrelatie die zich in de loop van 2013 verdiepte. Dat daar momenten van intimiteit bij voorkwamen maakte niet dat zij de relatie anders zag dan als een relatie van vriendschap. Op 21 maart 2014 heeft Betrokkene 1 haar verteld dat hij uit liefde voor haar wilde stoppen als PG en weer hoofdofficier wilde worden. Zij was toen niet toe aan een relatie. Na een periode van wat meer afstand hebben zij in het najaar van 2015 een echte partnerrelatie gekregen. Met de mededeling aan [Voorzitter] dat zij een (partner)relatie hadden heeft Betrokkene 1 gewacht tot diens herstel in april 2016.

Geruchten en indrukken

De Commissie heeft uit vele gesprekken opgemaakt dat er al vanaf 2011 sprake was van geruchten over een relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2, zowel binnen als buiten de kringen van het OM. Veel geïnterviewde personen hebben op de vraag of hun iets bekend was over een relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2 geantwoord dat dit algemeen bekend was, maar de meesten van hen konden daar geen concrete waarnemingen aan ten grondslag leggen. Zij hadden het gehoord. Het gedrag van Betrokkenen 1 en 2 jegens elkaar gaf volgens verschillende geïnterviewde personen aanleiding tot die geruchten. In een aantal gesprekken is de Commissie ook gebleken dat hun gedrag ten opzichte van elkaar zodanig was dat dit bij die collega's de vraag opriep of er tussen hen meer bestond dan een, eventueel vriendschappelijke, collegiale relatie. Hoewel het hier gaat om indrukken vindt de Commissie het toch van belang hiervan melding te maken, niet alleen omdat de weergegeven observaties van betekenis zijn voor het antwoord op de vraag of er aanwijzingen zijn voor het bestaan van een relatie als bedoeld in de eerste onderzoeksvraag, maar ook omdat zij illustreren welke impact het gedrag van Betrokkenen 1 en 2 jegens elkaar heeft gehad op hun professionele omgeving.

Zo verklaarde een [REDACTED] die jarenlang nauw heeft samengewerkt met Betrokkene 2, dat hij zich gelet op het gedrag van Betrokkene 2 naar Betrokkene 1 in 2011/2012 is gaan afvragen of zij verliefd was op Betrokkene 1. In zijn beleving zag hij haar na de Thailandreis eind 2012 dolverliefd

terugkomen, wat hij afleidde uit haar gedrag en de wijze waarop ze sprak over Betrokkene 1. Hij weet niet of er sprake was van een intieme relatie maar de relatie zoals hij die zag was plakkerig en ongezond. De verhoudingen klopten niet meer. Alles wat Betrokkene 1 riep werd klakkeloos aangenomen. Als je moeilijke zaken met Betrokkene 2 besprak, dan werd dat vervolgens met Betrokkene 1 besproken en kon de eerder afgesproken aanpak heel anders worden.

Een voormalig PG heeft verklaard dat het hem al in het vroege voorjaar van 2012 op grond van het gedrag dat Betrokkenen 1 en 2 naar elkaar vertoonden en de verhalen die rondgingen duidelijk was dat zij een relatie hadden. Hij heeft toen tegen [Voorzitter] gezegd: “Die twee hebben een relatie; dat moet bespreekbaar gemaakt worden.” [Voorzitter] zou daarop hebben geantwoord: “Ik heb het hem gevraagd en hij ontkent. Daarmee is voor mij de kous af.” Hij heeft er toen ook over gesproken met een collega PG, die hem vertelde dat zij hetzelfde tegen [Voorzitter] had gezegd en daarop eenzelfde reactie kreeg. [Voorzitter], hiermee door de Commissie geconfronteerd, heeft verklaard dat dat gesprek in 2012 met eerstgenoemde PG hem niet voor de geest staat.

Een andere voormalig PG die in 2012 in het College kwam (de in de vorige alinea bedoelde collega), antwoordde op de vraag van de Commissie wanneer zij voor het eerst hoorde dat er iets zou zijn tussen Betrokkenen 1 en 2, dat zij het niet hoorde maar dit opmaakte uit eigen waarneming. Bij allerlei ontmoetingen die zij met hen had op vergaderingen, conferenties en dergelijke stelde zij vast dat er een soort chemie was tussen hen beiden. Zij heeft dat in ieder geval in 2013 ook gemeld aan [Voorzitter] die zei dat Betrokkene 1 binnen afzienbare tijd zou vertrekken als PG. Zij kan zich niet herinneren of zij dat al in 2012 aan [Voorzitter] heeft gemeld, zoals haar collega PG (zie vorige alinea) heeft verklaard.

De voorganger van [Voorzitter], die in 2011 was afgetreden, heeft verklaard dat hij in 2012 voor het eerst iets over een mogelijke relatie hoorde toen hij van een andere oud-PG de vraag kreeg of Betrokkenen 1 en 2 iets met elkaar hadden. Dit omdat deze oud-PG bij een gesprek was geweest waar zij beiden bij aanwezig waren en zo met elkaar omgingen dat het leek dat er een relatie tussen hen was.

Een reisgenoot bij de conferentie in Thailand eind oktober/begin november 2012 heeft verklaard dat hij Betrokkenen 1 en 2 aantrof op het dakterras van het hotel, samen genietend van een glas wijn op een wijze die niet past bij een normale zakelijke relatie tussen collega's. Deze reisgenoot was hier zo verbaasd over dat hij dat in een telefoongesprek met een collega in Nederland, dat hij vanuit Thailand heeft gevoerd, heeft vermeld. Hij had daarvoor nooit iets gehoord over een relatie tussen

beide Betrokkenen. Recent heeft hij nog met die collega gesproken over wat hij hem toen heeft gezegd over de door hem waargenomen verhouding tussen Betrokkenen 1 en 2. Dit omdat hij dit voor zichzelf nog eens scherp voor ogen wilde hebben naar aanleiding van het artikel in de NRC. Het voorgaande stond hem nog bij en daarom was hij ook verbaasd om in de NRC te lezen dat Betrokkenen zeiden dat er pas vanaf 2015 of 2016 sprake van een verhouding was. De manier waarop ze dáár toen met elkaar omgingen en ook in de loop van de week met elkaar omgingen, deed hem vermoeden dat er toen al meer was dan alleen een collegiale verhouding.

Een [REDACTED] die hen zag bij een groepsgesprek eind november 2012 meende heel duidelijk te zien dat Betrokkene 2 hartstikke dol was op Betrokkene 1. Zij twijfelde aan die waarneming tot zij kort daarna in de roddelsfeer hoorde dat beiden een relatie zouden hebben en tot de conclusie kwam dat zij het kennelijk goed had gezien.

Een [REDACTED] zag ze eind 2013 bij een conferentie zo met elkaar oplopen en optrekken dat hij dacht: "Die verhalen over een relatie kloppen kennelijk".

Waarnemingen over concrete gedragingen: de Stamag-conferentie in mei 2011

Naast de hierboven weergegeven indrukken van collega's op grond van hun waarneming van de wijze waarop Betrokkenen met elkaar omgingen, zijn er bij de Commissie verklaringen afgelegd over concretere gedragingen die duiden of kunnen duiden op het bestaan van een affectieve relatie. Twee deelnemers (Getuigen A en B) aan de zogenoemde Stamag-conferentie in mei 2011 hebben verklaard dat Betrokkene 1 en Betrokkene 2 tijdens die Stamag-conferentie een hotelkamer zouden hebben gedeeld die door Getuige A op zijn naam voor hen was geboekt. Volgens de kamerindeling van het conferentieoord zouden Getuige A en Betrokkene 1 een kamer delen in het conferentiehôtel. Getuige A heeft verklaard dat hij enige tijd voor de conferentie een hotelkamer buiten het conferentiehôtel voor Betrokkene 1 had gereserveerd zodat deze daar de nacht met Betrokkene 2 kon doorbrengen. Volgens Getuige A was een dergelijk samenkomen geen eenmalig voorval. Er was sprake van een romantische relatie die daarna voortduurde en waarop hij Betrokkene 1 herhaaldelijk heeft aangesproken omdat Betrokkene 1 gelet op zijn professionele relatie met Betrokkene 2 daarmee in de problemen zou komen.

Getuige B heeft hierover het volgende verklaard. Zij was samen met anderen belast met de organisatie van de conferentie en ook met de kamerindeling. Toen zij na het conferentiefest met Getuige A naar diens kamer ging - waar deze volgens de tevoren gemaakte kamerindeling samen met Betrokkene 1 zou verblijven - trof zij Betrokkene 1 daar niet aan. Zij is na enige tijd teruggegaan naar

de ruimte waar zij met de overige medewerkers van het organisatiecomité sliep. Getuige A heeft haar kort na de Stamag-conferentie verteld dat hij op zijn naam voor Betrokkene 1 een kamer in een ander hotel had geboekt met de intentie dat deze daar samen met Betrokkene 2 kon verblijven. In gesprekken die zij daarna met Getuige A heeft gehad was de relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2 een regelmatig terugkerend thema.

Andere waarnemingen over concrete gedragingen

Andere waarnemingen over gedragingen van Betrokkenen zijn te vinden in:

- De verklaring van een voormalig PG, dat hij zag dat zij tijdens een OM-conferentie, volgens hem in Doorwerth in mei 2012, maar het zou ook in Deurne in april 2013 geweest kunnen zijn, tot tweemaal toe samen een hotelkamer binnen gingen, de eerste maal met hun koffers.
- De verklaring van een medewerker [REDACTED] dat hij hen eind 2012 een keer hand in hand heeft zien lopen over het Plein in Den Haag.
- De verklaring van een [REDACTED] functionaris [REDACTED] dat hij op een dag voor 1 mei 2013, toen hij naar een bijeenkomst ging, zag dat Betrokkene 1 Betrokkene 2, toen zij samen voor hem liepen, geruime tijd aanraakte op een wijze en een plaats die ongepast zou zijn bij een normale collegiale verhouding.
- De verklaring van een oud-medewerkster [REDACTED] dat zij hen in de zomer van 2013 hand in hand in de Theresiastraat in Den Haag zag lopen.
- De verklaring van een [REDACTED] dat hij tijdens een tweedaagse bijeenkomst op het SS Rotterdam eind 2013 Betrokkenen samen (met koffers) één hut binnen zag gaan. Hij vond het opvallend ook omdat ze wisten dat hij vlak achter ze liep. Als ze iets hadden willen verbergen, hadden ze dit volgens hem niet gedaan.
- De verklaringen van twee chauffeurs, [REDACTED] dat er volgens hen vanaf 2012 sprake was van een relatie tussen Betrokkenen. Er waren veel afspraken 's-avonds in hotels of restaurants waarbij de chauffeurs vaak lange tijd moesten wachten. Ook hun gedrag als zij samen achter in de auto zaten, wat zo nu en dan voorkwam, gaf daarvan volgens de chauffeurs blijk³⁸. Deze beide chauffeurs hebben gezamenlijk Betrokkene 1 en Betrokkene 2 omstreeks 2013 gewaarschuwd voor het feit dat er werd gepraat en geroddeld over hun relatie.
- De verklaring van de chauffeur van Betrokkene 2 dat hij Betrokkene 2 [REDACTED] [REDACTED] in februari 2015 maar voordat zij in 2016 hun relatie hebben gemeld, geregeld naar het

---

³⁸ Een derde chauffeur die een van de Betrokkenen regelmatig reed in de periode 2010 tot maart 2014 was minder stellig in zijn verklaring. In de loop van de tijd merkte hij wel dat er iets ontstond tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2 wat meer was dan een zakelijke relatie. Hij merkte dat zij zacht praatten als zij samen achterin de auto zaten, maar hij heeft hen nooit 's avonds bij een restaurant of hotel afgezet. De ritten waren altijd werk gerelateerd. Hij heeft hen ook nooit samen bij de woning van een van hen afgezet.

adres van Betrokkene 1 in [REDACTED] heeft gebracht en dat ze dan de volgende ochtend, als hij haar weer in [REDACTED] had opgehaald, vaak pas laat bij het FP in Amsterdam waren. Hij vermeldt ook dat het is voorgekomen dat Betrokkene 2 's ochtends een afspraak had, dat haar secretaresse belde om te vragen waar zij bleef en dat Betrokkene 2 daarop zei dat ze in de file op de A10 stond, terwijl ze daar omdat zij vanuit [REDACTED] kwamen helemaal niet waren.

- De verklaring van eerdergenoemde [REDACTED] die jarenlang nauw heeft samengewerkt met Betrokkene 2, dat hij haar in de periode 2014/2015 - in de periode nadat Betrokkene 1 hoofdofficier was geworden in Rotterdam maar voordat de relatie erkend was - een keer 's ochtends in haar dienstauto zag rijden op weg van [REDACTED] naar Amsterdam, dezelfde route als hij zelf reed.

Bovenvermelde waarnemingen zijn door Betrokkene 1 en Betrokkene 2 betwist. Een aantal van de belastende verklaringen zouden volgens Betrokkene 1 zijn afgelegd uit rancune jegens hem.

Ten aanzien van de waarnemingen dat Betrokkene 2 's avonds naar [REDACTED] werd gereden en daar de volgende morgen werd opgehaald stellen Betrokkenen 1 en 2 dat dat pas speelde in 2015 toen zij daadwerkelijk een partnerrelatie hadden.

Betrokkene 1 ontkent dat hij eind 2013 samen met Betrokkene 2 een hut heeft betrokken op het SS Rotterdam en dat zij samen een kamer hebben gedeeld tijdens een conferentie in Doorwerth in 2012.

4.2. Thailandreis

In de media is bijzondere aandacht besteed aan de zgn. Thailandreis naar een conferentie in Bangkok. Het beeld dat in de krantenberichten wordt geschetst is dat Betrokkene 1, die de conferentie bezocht, via de voorzitter heeft geregeld dat Betrokkene 2 mee mocht. Andere personen wier aanwezigheid meer voor de hand had gelegen, zouden niet meegenomen zijn. De Commissie heeft de gang van zaken rond die reis onderzocht aan de hand van documenten en verklaringen.

Van maandag 29 oktober 2012 t/m donderdag 1 november 2012 vond in Bangkok de 17^e jaarlijkse IAP-conferentie (International Association of Prosecutors) plaats. De onderwerpen van de conferentie waren onder meer: cybercrime, mensenhandel, milieucriminaliteit en andere vormen van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit. Aanvankelijk zou een van de PG's, [PG2], deelnemen aan de conferentie. Hij was sinds 2009 elk jaar naar de conferentie gegaan omdat hij een bestuursfunctie binnen de IAP vervulde (voorzitter van de Cybercrime Board). Elk jaar leidde hij een middag over het onderwerp cybercrime. Hij had zich al ingeschreven, maar kreeg van de voorzitter van het College, [Voorzitter], te horen dat hij niet mocht gaan omdat Betrokkene 1 en Betrokkene 2

mee zouden gaan en de delegatie anders te groot zou worden. [PG2] was het daar niet mee eens, hij was van mening dat Betrokkenen 1 en 2 niets te zoeken hadden op die conferentie. Ook de PG die binnen het College de portefeuille mensenhandel had, [PG3], kreeg van [Voorzitter] te horen dat zij niet mee mocht omdat Betrokkenen 1 en 2 al mee zouden gaan.

[Voorzitter] heeft verklaard dat hij geen sterke voorkeuren had voor wie mee zou gaan. Voor zover hij dat zich herinnert, heeft hij gezien de onderwerpen van de conferentie, die ook op het terrein van Betrokkene 1 en Betrokkene 2 lagen, hen gevraagd omdat het hem nuttig leek dat zij zich op die terreinen internationaal zouden oriënteren. De rol van [PG2] op de conferentie was naar zijn mening niet zo zwaar dat deze daarom deel uit moest maken van de Nederlandse delegatie. [PG3] zat nog maar net in het college en mensenhandel was een onderwerp waar ook [Voorzitter] zich al lang mee bezighield. Hij heeft over dat onderwerp ook een inleiding gehouden op dat congres. Verder was volgens [Voorzitter] van belang dat de delegatie niet te groot moest worden.

Zoals hiervoor reeds vermeld, duurde de conferentie van maandag 29 oktober t/m donderdag 1 november 2012. [Voorzitter] en twee andere vertegenwoordigers van het OM zijn een dag vóór het einde van de conferentie teruggereisd naar Nederland. Op vrijdag 2 november was er nog een sociaal programma ("Domestic day") voor de deelnemers die daaraan wensten mee te doen. Aanvankelijk was de terugreis van Betrokkenen 1 en 2 geboekt op 2 november. Op verzoek van Betrokkene 2, zo blijkt uit een mail van haar secretaresse van 27 september 2012 aan het bureau reizen OM, is door tussenkomst van haar secretaresse de terugreis van haar en Betrokkene 1 omgeboekt naar zaterdag 3 november. De extra kosten daarvan waren 500 Euro per ticket. Aan die secretaresse - zo is gebleken uit e-mailverkeer - heeft Betrokkene 2 bovendien op 24 oktober gevraagd aan de organisatie te laten weten dat zij en Betrokkene 1 tot 1 november in het conferentiehôtel verblijven maar voor de laatste twee nachten zelf een accommodatie regelen. Het annuleren van de voor elk van hen al geboekte hotelnachten tot 3 november bleek niet meer mogelijk. Voor het omboeken van de vlucht hebben zowel Betrokkene 1 als Betrokkene 2 als verklaring gegeven dat Betrokkene 2 er achter kwam dat er op vrijdag 2 november een sociaal programma was met sightseeing en dat zij daaraan wilden deelnemen.

Voor het feit dat Betrokkene 2 de laatste hotelnacht (1 november) voor zowel haarzelf als voor Betrokkene 1 wilde annuleren, terwijl het juist hun bedoeling was een dag later terug te reizen, geeft Betrokkene 2 als verklaring dat het haar eerste reis voor het OM was, waardoor zij niet wist dat zij niet zelf de kosten voor het sociaal programma hoefde te dragen en dat zij er daarom van uitging dat zij voor de verlenging zelf het hotel diende te betalen. Zij koos daarom voor beiden liever voor een

wat goedkoper hotel. Uiteindelijk bleek dat zij in het kader van de conferentie in het hotel konden blijven en dat de kosten niet voor henzelf waren. Zij zijn, zo verklaarde zij, in het conferentiehôtel gebleven.

Ten aanzien van de verklaring van Betrokkene 2 stelt de Commissie in de eerste plaats vast dat het verzoek tot wijzigen van het hotel niet alleen betrekking had op de extra nacht, maar ging om de laatste twee nachten. In zoverre klopt de door Betrokkene 2 gegeven argumentatie dus niet. Het is onbegrijpelijk dat Betrokkenen om financiële redenen een kamer in een ander hotel wilden boeken ook voor een nacht die zij op kosten van het OM nog in het conferentiehôtel konden verblijven. Opvallend is verder dat zij de vraag ook voor Betrokkene 1 stelde en dat zij niet eerst heeft geïnformeerd of de kosten van de extra nacht voor eigen rekening waren alvorens haar secretaresse te vragen om beide Betrokkenen uit te boeken bij het conferentiehôtel. Betrokkene 2 heeft aangevoerd dat uit de mailwisseling tussen haar secretaresse en het Bureau Reizen OM blijkt dat er sprake was van een misverstand en dat in de laatste mail staat dat het om één nacht ging. De mail waaruit die conclusie wordt getrokken houdt in dat Betrokkenen volgens de secretaresse op vrijdag uitchecken en op zaterdag terugreizen en dat het dus om één nacht gaat. Daaruit kan alleen maar volgen dat het volgens de secretaresse zou gaan om het annuleren van de nacht van donderdag op vrijdag, en dus wel degelijk om een verblijf van twee nachten in een ander hotel. Dit alles betekent dat de Commissie haar verklaring voor het verzoek om hen uit boeken zodat zij een ander hotel konden boeken, niet aannemelijk vindt en het verzoek de kamers te annuleren om zelf een hotel te kunnen boeken beschouwt als een aanwijzing dat zij privé samen wilden zijn na de afsluiting van de conferentie.

De Commissie werd geconfronteerd met meldingen van geruchten dat zij samen een auto zouden hebben gehuurd op kosten van het OM. De Commissie heeft voor deze geruchten geen enkele bevestiging gevonden, ook niet in de declaraties van Betrokkenen.

4.3. Benoeming Betrokkene 2 tot hoofdofficier van het Functioneel Parket in 2011

Betrokkene 2 is bij brief van het College aan de directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving van het Ministerie van V&J van 14 april 2011, ondertekend door Betrokkene 1, voorgedragen voor benoeming tot hoofdofficier van het Functioneel Parket. De ondertekening van de voordracht door Betrokkene 1 paste bij diens functie in het College als portefeuillehouder HRM. De Commissie heeft aan [Voorzitter] en leden van het College van Procureurs-Generaal, aan de toenmalige SG van het Ministerie van V&J en aan de kort daarvoor afgetreden voorzitter van het

College van Procureurs-Generaal de vraag voorgelegd of er sprake is geweest van een bijzondere, anders dan die welke voortvloeide uit zijn taak als portefeuillehouder HRM, inzet van Betrokkene 1 om de benoeming van Betrokkene 2 tot hoofdofficier te bevorderen. Geen van hen kon zich iets herinneren van bijzondere activiteiten van Betrokkene 1 ten aanzien van deze voordracht.

De personen met wie de Commissie hierover heeft gesproken, noemden de benoeming zonder uitzondering logisch. Betrokkene 2 had goed gefunctioneerd als plaatsvervangend hoofdofficier van het FP en zij beschikte, gezien haar voorafgaande loopbaan bij een financiële instelling, over specifieke ervaring die van belang was voor de functie van hoofdofficier FP. Overigens zou zij volgens de voorganger van [Voorzitter], die tot 1 mei 2011 voorzitter van het College was, als zij niet tot hoofdofficier van het FP was benoemd, op korte termijn hoofdofficier van een lokaal parket zijn geworden. Uit de stukken blijkt verder dat de OR positief heeft geadviseerd over deze benoeming.

4.4. Reacties Betrokkene 1 en Betrokkene 2 op vragen over relatie

Zoals hierboven besproken, heeft de Commissie uit de meldingen en vele gesprekken opgemaakt dat er reeds vanaf 2011 sprake was van verhalen en geruchten over een relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2, zowel binnen als buiten de kringen van het OM. De Commissie heeft van diverse geïnterviewden vernomen dat zij Betrokkene 1 en Betrokkene 2 in de periode tussen 2011 en 2016 zowel gezamenlijk als afzonderlijk hebben aangesproken op een (vermoede) relatie en hen hebben gewaarschuwd voor mogelijke consequenties.

De toenmalige voorzitter van het College, [Voorzitter], heeft naar zijn zeggen Betrokkene 1 naar aanleiding van verhalen, klachten en meldingen over de geruchten van een relatie vanaf april 2013 diverse malen zeer indringend en expliciet gevraagd of er sprake was van een meer dan vriendschappelijke relatie tussen hen. Betrokkene 1 heeft volgens [Voorzitter] telkens ontkend dat er sprake was van een relatie. Deze gesprekken hebben volgens [Voorzitter] aanleiding gegeven tot stevige botsingen tussen hem en Betrokkene 1. Dit laatste wordt bevestigd door de verklaring van een [REDACTED] dat hij (naar zijn zeggen al in 2012) tweemaal een heftige woordenwisseling in niet mis te verstane taal heeft gehoord, waarbij [Voorzitter] Betrokkene 1 kennelijk aansprak over de geruchten rond zijn relatie. Ook een [REDACTED] verklaarde dat hij in 2013 een soortgelijke heftige woordenwisseling van dezelfde strekking tussen [Voorzitter] en Betrokkene 1 heeft gehoord. Volgens Betrokkene 1 heeft [Voorzitter] hem voor 21 maart 2014 niet meer dan twee maal aangesproken naar aanleiding van de geruchten over een relatie van hem met Betrokkene 2.

Met Betrokkene 2 heeft [Voorzitter] tijdens een OM-conferentie in 2013 in Deurne naar zijn zeggen een zeer indringend gesprek gevoerd over de vraag of de verhalen over een relatie van haar met Betrokkene 1 juist waren. Hij zou er ook telefonisch contact met haar over hebben gehad. Betrokkene 2 ontkent dat zij ooit door [Voorzitter] op de (vermeende) relatie is aangesproken.

Gedurende de periode 2011 – 2016 hebben diverse andere personen aan Betrokkenen 1 en 2 gevraagd of er sprake was van een relatie tussen hen beiden, hen daarop aangesproken en hen gewaarschuwd. Deze relatie werd door hen steevast ontkend.

Zo verklaarde een [redacted] dat hij in het najaar van 2013 per mail contact heeft opgenomen met Betrokkene 1 nadat hij bij gerucht had vernomen dat [redacted]. Hij schreef hem: “Als het gerucht van die relatie waar is, dan heb je wat op te lossen, en als het niet waar is, is het verstandig om het er bijvoorbeeld in de Groepsraad over te hebben om te zien hoe dit de kop in te drukken”. Daarop kreeg hij, zo verklaarde hij, een heel geïrriteerde reactie van Betrokkene 1 terug, dat het allemaal niet waar was en dat hij twijfelde aan de intenties van de betrokken [redacted]. Verder schreef Betrokkene 1 dat de geruchten ook bij hem al lang bekend waren, dat hij het er met [Voorzitter] over had gehad en dat hij “niet meedeed aan deze flauwekul, deze zieke roddelcultuur”.

In het voorjaar van 2013 heeft het hoofd van het Bureau Integriteit OM (BIOM), [Hoofd BIOM], zich tot [Voorzitter] gewend om melding te maken van het feit dat er veel geruchten de ronde deden over een relatie tussen Betrokkenen 1 en 2. Zij was daar onder meer over aangesproken vanuit de Raad voor de Rechtspraak, de NVVR en de politie en door departementsambtenaren op een congres in Straatsburg. Tijdens een ontmoeting met officieren in opleiding hoorde zij dat er verhalen gingen dat je, als je carrière wilde maken, met Betrokkene 1 naar bed moest. [Voorzitter] vertelde haar dat hij dat voor het eerst hoorde. Zij stelde voor dat zij dit met Betrokkene 1 zou bespreken, waar [Voorzitter] mee instemde. Zij is na telefonisch contact met Betrokkene 1 vervolgens direct voor dat gesprek naar diens woning gegaan. Betrokkene 1 reageerde boos. Hij zei dat Betrokkene 2 gewoon een vriendin voor hem was. Hij gaf aan dat [Voorzitter] hem er al naar had gevraagd omdat deze over de geruchten was benaderd door de DG Rechtspleging van het Ministerie van V&J, [DG]. Ook toen had Betrokkene 1 het bestaan van een relatie op alle mogelijke manieren ontkend, zo zei hij tegen [Hoofd BIOM]. Toen [Hoofd BIOM] een week later Betrokkene 2 hierover sprak, ontkende ook zij de relatie en was zij boos op de organisatie, aldus [Hoofd BIOM].

Een [REDACTED] verklaarde tegenover de Commissie dat Betrokkene 2 in een vergadering met kwartiermakers in 2013 de geruchten over de vermeende relatie met Betrokkene 1 uit eigen beweging aan de orde heeft gesteld. Niemand vroeg er volgens hem naar. Tijdens die bijeenkomst deed Betrokkene 2 de aanwezigen het verzoek, mochten daar van buiten vragen over worden gesteld, het gerucht te ontkennen. Een wonderlijke vraag om aan je mensen te stellen, aldus de betrokken [REDACTED]. Hij had eigenlijk geen idee wat hij met zo'n vraag moest. Op deze manier werd een privékwestie in de werksfeer getrokken. Vervolgens hoorde hij van vele mensen dat de werkelijkheid anders was. Dat gaf hem een ongemakkelijk gevoel. Pas toen de journalist in de NRC publiceerde (mei 2018) heeft Betrokkene 2 tijdens een korte MT-bijeenkomst de relatie bevestigd. De betrokken [REDACTED] gaf bij de Commissie aan dat hij van mening was dat Betrokkene 2, toen ze de relatie in 2016 aan het College bekend maakte, deze ook aan haar eigen medewerkers had moeten bekend maken, zeker gelet op haar eerdere verzoek om deze te ontkennen.

Een andere [REDACTED], die nauw met Betrokkene 2 samenwerkte, verklaarde tegenover de Commissie dat hij zich twee MT-bijeenkomsten van het FP herinnert waarin Betrokkene 2 aangaf dat ze wist dat er praatjes over haar de ronde deden en van de aanwezigen eiste dat ze die zouden tegenspreken. Deze [REDACTED] had in 2013 met Betrokkene 2 gesproken over de verhalen die de ronde deden over een relatie.

Betrokkene 2 heeft tegenover de Commissie ontkend dat zij een dergelijk verzoek heeft gedaan of een dergelijke opdracht heeft gegeven. Volgens haar herinnering heeft zij gevraagd om mensen die vragen hadden over haar (vermeende) relatie met Betrokkene 1, naar haar te verwijzen. Zij heeft de Commissie een verklaring overgelegd van een voormalige [REDACTED] die, door haar daarnaar gevraagd, het volgende verklaart: "Volgens mij heb je in die bijeenkomst ook gezegd dat wij mensen naar jou konden verwijzen als er vragen waren op basis van roddels over een relatie met [Betrokkene 1]."

De bovengenoemde Getuige A heeft verklaard Betrokkene 1 sinds de eerste helft van 2011 herhaaldelijk te hebben aangesproken op de relatie en te hebben gewaarschuwd voor mogelijke gevolgen. Maar Betrokkene 1 vond het echt privé, daar had niemand iets mee te maken. Als hij daarop aangesproken werd door deze getuige, deed hij daar behoorlijk geïrriteerd over. Deze getuige heeft naar zijn zeggen ook Betrokkene 2 erop aangesproken en gezegd: 'Er komt een keer een dag dat jou wordt verweten dat je carrière via deze relatie hebt gemaakt. Wat niet waar is, maar dat verhaal gaat dan over je en daar ga je last van krijgen'.

Beide Betrokkenen ontkennen dat zij door Getuige A op de relatie zijn aangesproken.

Een voormalig [REDACTED] verklaarde dat zij, toen zij van haar leidinggevende hoorde dat er geruchten gingen over een relatie, dit te goeder trouw aan Betrokkene 2 heeft verteld. Deze werd heel boos en vroeg hoe ze het in haar hoofd haalde om zulke dingen te zeggen en vroeg van wie ze het gehoord had. Zij vond het een heel naar gesprek. Toen zij vertelde dit van haar leidinggevende te hebben gehoord, kreeg zij kort daarna van haar leidinggevende te horen dat deze bij Betrokkene 1 op het matje was geroepen. Betrokkene 2 zou later nog wel eens aan deze medewerkster hebben gevraagd of ze nog wel eens iets hoorde en of ze dan wel zei dat het niet waar was.

4.5 Beantwoording van vraag a

4.5.1. De Stamagconferentie in 2011

De Commissie is op grond van haar bevindingen tot de conclusie gekomen dat er sterke aanwijzingen zijn dat Betrokkenen 1 en 2 tijdens de Stamag-conferentie van mei 2011 een (door Getuige A voor hen gereserveerde) hotelkamer hebben gedeeld. Beiden hebben dat ontkend en gemotiveerd tegengesproken. Daarover overweegt de Commissie het volgende.

De Commissie heeft Betrokkene 1 eerst mondeling geconfronteerd met de verklaringen van Getuigen A en B. Hij heeft daar toen niet op gereageerd. Nadat hij kennis had genomen van deze verklaringen heeft hij schriftelijk gereageerd. Hij heeft toen aangegeven dat hij tijdens die conferentie inderdaad in een ander hotel heeft verbleven hoewel hij was ingedeeld in een kamer met Getuige A in het conferentiehôtel. Die kamer in dat andere hotel was inderdaad door Getuige A voor hem gereserveerd, maar hij heeft daar alleen verbleven en niet samen met Betrokkene 2. Deze kamer is door Betrokkene 1 zelf betaald. De reden dat hij in die andere hotelkamer heeft verbleven was naar zijn zeggen dat Getuige A samen met een ander, namelijk Getuige B, in de kamer wilde verblijven waar Betrokkene 1 met Getuige A was ingedeeld. Betrokkene 1 stelt dat Getuige A uit wrok een voor hem belastende verklaring heeft afgelegd.

De Commissie heeft ook Betrokkene 2 in eerste instantie mondeling geconfronteerd met de verklaringen van Getuigen A en B. Zij verklaarde toen dat ze deze verklaringen wilde inzien omdat ze dit totaal niet kon plaatsen. Na kennisneming van de verklaringen gaf zij in een schriftelijke reactie aan dat zij tijdens deze conferentie had verbleven in een door haar secretaresse gereserveerde eenpersoonskamer.

De Commissie stelt in de eerste plaats vast dat het niet begrijpelijk is waarom Betrokkenen tijdens het gesprek met de Commissie niet hebben gereageerd op wat werd voorgehouden. Betrokkene 2

had toch kunnen verklaren dat zij op een door haar secretaresse gereserveerde kamer had geslapen, en Betrokkene 1 had kunnen meedelen dat hij op verzoek van Getuige A, die de kamer alleen voor zichzelf wilde hebben, in een hotel had geslapen. Dat dit niet is gebeurd wekt het vermoeden dat Betrokkenen, die andere verklaringen in het gesprek met de Commissie wel tegenspraken, zich na kennisneming van de verklaringen van A en B wilden bezinnen op de wijze waarop deze verklaringen konden worden betwist.

Maar er is meer waarom de betwisting door Betrokkene 1 van de getuigenverklaringen over de gang van zaken tijdens de Stamag-conferentie van mei 2011 en het alternatieve scenario van de gang van zaken tijdens die conferentie dat Betrokkene 1 heeft geschetst, naar het oordeel van de Commissie onaannemelijk is.

De Commissie heeft Getuige B uitgenodigd voor een formeel gesprek nadat haar naam tijdens een van de oriënterende gesprekken werd opgevoerd als mogelijke informant over aanwijzingen voor een relatie al in 2011. De verklaring van Getuige B hield onder meer in dat kort na deze conferentie er een relatie ontstond tussen haar en Getuige A. Daarvóór was van een relatie geen sprake, zij kenden elkaar nauwelijks. Getuige B heeft verklaard dat zij korte tijd na de conferentie van Getuige A heeft gehoord dat hij een hotelkamer had geregeld voor Betrokkenen 1 en 2.

De Commissie ziet geen enkele reden om aan de betrouwbaarheid van deze verklaring van Getuige B te twijfelen. Zij heeft haar verklaring over de gang van zaken uit eigen beweging afgelegd. Als het zo zou zijn geweest dat de kamer door Getuige A voor Betrokkene 1 was besproken opdat hij met Getuige B de nacht door zou kunnen brengen, was er geen enkele reden voor haar om in strijd met de waarheid deze voor Betrokkenen belastende verklaring af te leggen en te ontkennen dat zij de nacht wilde doorbrengen en/of heeft doorgebracht met Getuige A. Bovendien heeft zij geen enkele blijk gegeven van rancunes ten opzichte van Betrokkene 1, integendeel.

Dat Getuige A zijn verklaring zou hebben afgelegd uit wrok jegens Betrokkene 1, zoals Betrokkene 1 in zijn reactie op de verklaring van Getuige A beweert, is evenmin aannemelijk. Geheel afgezien van de omstandigheid dat het moeilijk voorstelbaar is dat wrok Getuige A ertoe zou brengen om over Betrokkene 1 in dit onderzoek een valse verklaring af te leggen, is de motivering die daarvoor wordt gegeven niet geloofwaardig. Immers van wrok jegens Betrokkene 1 kan nog geen sprake zijn geweest op het moment (in 2011) dat Getuige A aan Getuige B vertelde dat hij de hotelkamer voor Betrokkenen 1 en 2 had geregeld, omdat Getuige A en Betrokkene 1 in die tijd en vele jaren daarna een vriendschappelijke relatie hadden.

Over de verklaring van Betrokkene 2 dat zij tijdens de Stamag-conferentie van 2011 in een door haar secretaresse gereserveerde eenpersoonskamer heeft verbleven, overweegt de Commissie het volgende.

Deze verklaring vindt geen steun in de door Getuige B overgelegde definitieve kamerindeling van de conferentie van 2011. Daarin komt de naam van Betrokkene 2 niet voor. Getuige B, geconfronteerd met de verklaring van Betrokkene 2, heeft daarover verklaard dat zij was betrokken bij de organisatie en de kamerindeling van de conferentie en dat het niet mogelijk was buiten de organisatie om een kamer in het conferentiehôtel te reserveren. Zij verklaarde dat het in verband met de beveiliging belangrijk was dat de kamerindeling volledig en juist was en dat daarom ook eventuele late mutaties daarin werden opgenomen. Zij toonde de Commissie tevens de kamerindeling voor de Stamag-conferentie van 2007, waaruit bleek dat toen aan Betrokkene 2 op haar verzoek wel een eenpersoonskamer was toegewezen en dat daarvoor de kamerindeling was gewijzigd, zoals de Commissie ook zelf in het desbetreffende stuk heeft geconstateerd.

Op het verzoek van de Commissie om over de reservering van een kamer in het hotel nadere informatie te verschaffen heeft Betrokkene 2 een schriftelijke verklaring overgelegd van [REDACTED] gedateerd 6 februari 2019. Daarin verklaart deze dat zij van januari 2010 tot en met oktober 2018 [REDACTED] was van Betrokkene 2, dat er drie Stamag-bijeenkomsten zijn geweest en dat Betrokkene 2 alleen bij de eerste twee bijeenkomsten aanwezig is geweest en toen daar is blijven slapen. Meestal kon zij, als een uitnodiging voor een conferentie binnenkwam en zij Betrokkene 2 had aangemeld, nog niet laten weten of zij zou blijven overnachten omdat Betrokkene 2 dat pas kort voor de conferentie kon beslissen. Als Betrokkene 2 later aangaf dat zij bleef slapen vroeg [REDACTED] dan of er een kamer voor haar geregeld kon worden. Zo ging dat volgens haar ook in 2011 met de Stamagconferentie. Zij heeft nooit rechtstreeks een kamer geboekt bij de Stamag-locatie, dat liep altijd via de organisatoren. Als eerste komt bij haar de naam van Getuige B op als degene van de organisatie aan wie zij dit heeft doorgegeven.

Naar aanleiding van deze verklaring heeft de Commissie nader onderzoek ingesteld. Het is de Commissie gebleken dat er drie Stamag-conferenties zijn geweest: in 2007, 2011 en 2015. Het eerste dat opvalt is dat [REDACTED] in haar verklaring schrijft dat Betrokkene 2 op de eerste conferentie in 2007 aanwezig is geweest en is blijven slapen. Het is niet duidelijk hoe [REDACTED] dat kon weten. Zij was toen immers nog geen [REDACTED] van Betrokkene 2 en zij kon haar mail na haar

vertrek bij het OM niet meer raadplegen. Wellicht heeft zij deze informatie, die naar de Commissie heeft vastgesteld juist is, verkregen van Betrokkene 2 en dit niet uit eigen wetenschap verklaard. Ten aanzien van de Stamag-conferentie van 2011 heeft de Commissie vastgesteld dat in de agenda van Betrokkene 2 op de datum van de Stamag-conferentie een map staat met een drietal mailberichten over deze conferentie. Als eerste een mail van 19 oktober 2010 met de aankondiging van de conferentie. Als tweede een mail van 21 januari 2011 van [REDACTED] van Betrokkene 2 aan de contactpersoon van het FP voor die conferentie met de tekst: "Bij deze meld ik [Betrokkene 2] aan voor Stamag van 20 mei. [Betrokkene 2] gaat 's avonds weer naar huis. Er hoeft dus geen hotelovernachting voor haar geregeld te worden." Ten slotte is er nog een bericht van 30 maart met het programma en een daarbij behorende mail van Betrokkene 2 aan [REDACTED]: "Graag in mijn agenda". In de map over de conferentie zijn geen andere mailberichten over een overnachting tijdens de Stamag-conferentie aangetroffen. Wel blijkt uit de map dat daarin na 4 april 2011 niet meer is gewerkt. Mede in het licht van de systematische werkwijze van [REDACTED] is niet goed voorstelbaar dat zij een verzoek tot reservering van een kamer en de bevestiging daarvan niet in deze map zou hebben geplaatst. Volgens Betrokkene 2 was de werkwijze zo dat dergelijke mails van de laatste dagen voor een conferentie niet in de map werden geplaatst, maar dat zij die meekreeg. Omdat mails uit die tijd niet meer beschikbaar zijn, kon de Commissie deze aanvulling niet verifiëren.

[REDACTED]

[REDACTED] maar niettemin is de Commissie op grond van het voorafgaande tot de conclusie gekomen dat de inhoud van deze op verzoek van Betrokkene 2 opgestelde verklaring niet juist is.

De Commissie concludeert dat Betrokkenen 1 en 2 de nacht niet hebben verbleven in een door de organisatie voor deelnemers gereserveerde kamer, terwijl zij wel als deelnemer op de conferentie aanwezig waren. De verklaringen van de Getuigen A en B maken aannemelijk dat beide Betrokkenen de nacht gezamenlijk in het door Getuige A voor Betrokkene 1 gereserveerde hotel hebben verbleven. De Commissie is dan ook van oordeel dat er sterke aanwijzingen zijn dat er in elk geval in mei 2011 (de Stamag-conferentie) sprake was van een affectieve relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2.

4.5.2. De periode 2011 tot de benoeming van Betrokkene 1 tot HOvJ in Rotterdam in 2014

Uit de andere in paragraaf 4.1. beschreven indrukken en de daar genoemde waarnemingen van concrete gedragingen en weergegeven verklaringen leidt de Commissie af dat het voorval op de Stamag-conferentie in mei 2011 geen eenmalig voorval was, maar het begin van een voortdurende

affectieve relatie, waarin mogelijk sprake is geweest van ups en downs.

Betrokkenen hebben betwist dat de in par. 4.1 weergegeven indrukken een aanwijzing kunnen opleveren voor het bestaan van een relatie. Daarvoor zijn die indrukken volgens hen te weinig feitelijk. Ook moet volgens hen rekening worden gehouden met de omstandigheid dat wat de getuigen zich nu menen te herinneren gekleurd kan zijn door latere geruchten over een relatie en de berichtgeving daarover in de NRC.

De Commissie is van oordeel dat de in de verklaringen vermelde indrukken wel aanwijzingen kunnen opleveren voor het bestaan van een relatie. Dat mensen zich zo ten opzichte van elkaar gedragen dat bij de waarnemer de vraag rijst of dan wel het vermoeden ontstaat dat er tussen hen sprake is van een affectieve relatie is wel degelijk vatbaar voor eigen waarneming. Voor de meeste verklaringen die in deze paragraaf zijn opgenomen geldt dat zij gaan over indrukken die destijds al aan anderen zijn gemeld of zijn gerelateerd aan gebeurtenissen toen, waardoor het risico van inkleuring achteraf beperkt is.

De in paragraaf 4.1. beschreven waarnemingen van concrete gedragingen zijn betwist door Betrokkenen, maar wat daarvoor is aangevoerd geeft geen aanleiding de juistheid van wat daarover is verklaard in twijfel te trekken. Ook de poging de laatste dagen samen naar een ander hotel te gaan tijdens de IAP conferentie in Bangkok vormt, zoals hierboven is besproken, een aanwijzing voor het bestaan van een relatie in 2012.

Betrokkene 1 heeft de Commissie gevraagd een goede vriend, die hem al jaren kent en alles van hem weet, te horen. De Commissie heeft deze vriend in februari 2019 gehoord. Hij heeft verklaard dat hij Betrokkene 1 sinds zijn 14^e jaar kent en dat zij een vertrouwensband met elkaar hebben en alles met elkaar bespreken. Op de vraag of hij iets heeft gemerkt van een relatie tussen Betrokkene 1 en Betrokkene 2 in de periode 2010 tot 2014, antwoordde hij ontkennend. Hij voegde daaraan toe dat, als er sprake was geweest van een relatie in die periode, hij daarvan op de hoogte zou zijn geweest. Hij heeft Betrokkene 2 voor het eerst ontmoet op een verjaardag bij Betrokkene 1, hij denkt dat dat in 2015 was. Volgens hem was daar ook Getuige A aanwezig. Wel heeft Betrokkene 1 in 2013 met hem ██████████ besproken. Hij kan zich niet voorstellen dat, als er toen sprake was geweest van een relatie met Betrokkene 2, hem dat toen niet was verteld. Hij was wel op de hoogte van de relatie die Betrokkene 1 in 2005 had met [Z].

Het is de Commissie wel opgevallen dat deze vriend, toen hem werd gevraagd wat hij had meegekregen van de functiewisseling in maart 2014, verklaarde dat hij nooit vernomen had dat deze te maken had met geruchten over een relatie met Betrokkene 2 en dat er bij deze functiewisseling sprake was geweest van druk van het Ministerie van V&J. De context zoals die in mei 2018 in de krant had gestaan, had hij destijds niet meegekregen. Hij had het als een authentieke wens van Betrokkene 1 gezien om weer hoofdofficier te worden.

Dit laatste geeft aan dat de verklaring dat Betrokkene 1 alles met deze vriend deelde met enige reserve moet worden beoordeeld. Tegenover de andere aanwijzingen die duiden op het bestaan van een affectieve relatie sedert mei 2011, legt deze verklaring voor de Commissie onvoldoende gewicht in de schaal om tot een andere conclusie te komen.

4.5.3. De periode na de benoeming van Betrokkene 1 tot HOvJ in Rotterdam

Volgens Betrokkenen bestond er tussen hen vanaf het najaar 2015 een partnerrelatie. In dat verband hebben zij aangevoerd dat de verklaringen over het Betrokkene 2 naar het adres van Betrokkene 1 in [REDACTED] brengen en daar ophalen gaan over de periode dat zij een partnerrelatie hadden. Daarover kan worden opgemerkt dat dit laatste niet wegneemt dat toen nog niet bekend was gemaakt dat er sprake was van een partnerrelatie en dat ook dit gedrag aanleiding gaf tot vragen over het al dan niet bestaan van een relatie tussen Betrokkenen.

Ten slotte overweegt de Commissie dat de omstandigheid dat, zoals Betrokkenen hebben verklaard, er pas in het najaar van 2015 een echte partnerrelatie tussen hen is ontstaan, niet onverenigbaar of strijdig is met de conclusie van de Commissie dat er sterke aanwijzingen zijn dat er tussen hen beiden vanaf het voorjaar 2011 een zodanig affectieve relatie heeft bestaan dat zij die hadden moeten melden aan hun leidinggevenden.